

Értelmi vagy ipari pálya?

Két érdekes véleményt hallottam a napokban két jogász barátomtól. Az egyik, aki jórészt rajta kívül álló okok miatt történt halogatás után most végre, keményen készült a vizsgákra, a következőket mondotta:

— A kisebbségi magyar fiataloknak nem érdemes intellektuális pályára menni, tanárnak, orvosnak vagy ügyvédnek készülni. Legjobb, ha ipari pályára lépnek, mert ott kisebbségi voltak mellett is érvényesülnek, míg az intellektuális foglalkozási ágaknál mindentűn legalább is hendikepet jelent a megélhetésért folyó küzdelemben az a tény, hogy kisebbséghez tartoznak. Még a pörösködő magyar földműves is szívesebben adja ügyét államnyelvű ügyvédhez, mert az a meggyőződése, hogy az nagyobb eréllyel képviseli majd az igazát, mint a kisebbségi ügyvéd. Legjobb, ha elhúzódnak az intellektuális pályáról és ipari vagy kereskedelmi pályára megyünk, mert ipari téren küszöbölhető ki a legjobban a kisebbségi állapotból származó hátrány. Az iparban csak az árú minősége a fontos és semmi más.

Egy másik jogász barátom viszont, aki „mellékesen” egy gyárban dolgozik és mint munkás keresi a kenyerét, a következőképp nyilatkozott:

— Csak ipari pályára ne menjen az ember, mert ott olyan nagy a versengés, hogy az elképesztő. Hatalmas munkanélküliség uralkodik minden téren és a rosszul szervezett, vagy egyáltalán nem szervezett munkások egymás szájából veszik ki a kenyeret. A most érkező fiatalokat kihasználják, a régi drága munkaerők helyére állítják és az éhbér feléért dolgoztatják. Egyáltalán nincs is kilátás még olyan fizetésre se, amellyel az ember a szűkös táplálkozáson kívül más igényét is kielégítheti. Az intellektuális pályákon az ember, ha már éheznek, legalább szabad, bizonyos mértékben a maga ura, de az ipari munkás amellett még rabszolga is.

Ime két teljesen ellentétes vélemény a magyar ifjúság elhelyezkedéséről. Ha alaposan megvizsgáljuk a kérdést: mindkettőben sok igazság van. Nagyon nehéz az intellektuális pályákon való elhelyezkedés, de — ha lehet — még súlyosabb feladat az ipari pályán való megélés is.

Mindkét pálya egyformán tövises. Mégis melyiket válassza

inkább az életbe induló ifjú? Szabad-e azokat, akik értelmi foglalkozásra szánták magukat, lebeszélni erről és azt a tanácsot adni nekik, hogy akár az érettségi letétele után is iparosoknak vagy kereskedőknek menjenek és ne tanároknak, ügyvédeknek, orvosoknak, mert jaj azoknak, akik ez utóbbi hivatásokat választják, a nyomor, éhezés jut nekik osztályrészül? Viszont szabad-e az ipari pályákra készülőket elremiteni és más foglalkozási ágra kergetni?

Először is állapítsuk meg, hogy ma a magyar ifjúság soraiból aránylag kevesen lépnek intellektuális pályára. A közel félmillió magyar kisebbségnek mindössze egy al- és egy főgimnáziuma van, amelyeknek látogatottsága aránylag csekély. Igaz, a többi államnnyelvű középiskolákban is tanulnak magyar fiúk és lányok, de viszonylag kis számmal. Nem lehet tehát arról beszélni, hogy a magyar kisebbség intellektuális téren a túltermeléstől szenvedne. Sőt.

Az is igaz ugyan, hogy a magyar ügyvéd majdnem kizárólag a magyar ügyfelekre van utalva, viszont a magyar pörösködők szívesen keresik fel a más anyanyelvű ügyvédek is. De még akkor sem található nagynak a magyar egyetemi polgárok száma, ha ezt az általános tünetet is tekintetbe vesszük. Itt gondolni kell arra is, hogy a most feltörő magyar jogászgeneráció már teljesen alkalmazkodik a háború utáni megváltozott követelményekhez, új nexusokat szerez, úgy hogy képes lesz a kisebbségi klienseket megszerezni magának. Ugyanez áll többé-kevésbé más értelmiségi pályára is, kivéve talán a tanárit. Rövidebben és egyszerűbben: az új nemzedék jobban beleszokik a változott helyzetbe, mint a régi és ezért talán majd könnyebben is meg tud élni.

Intellektuális téren is nagyon súlyosan érint bennünket az általános gazdasági helyzet, de az ipari téren a elhelyezkedési kérdés megoldásánál már teljesen a válság lép előtérbe és a kisebbségi kérdés elhalványul. Igaz, ha az ipar terén normális állapotok uralkodnának, ha a munkanélküliség lecsökkenne legalább a háború utáni első évek színvonalára, akkor a kisebbségi fiataloknak a legjobb pálya az ipari lenne. Az iparban egyedül a tudás, a szorgalom és az előállított árú minősége határoz. A szakképzett kisebbségi iparost mindig szívesen alkalmazák, nemcsak szűkebb hazájában, hanem az ország bármely részén is megbecsülik és megfizetik. Nem korlátozza az anyanyelve, sem kisebbségi mivolta.

Igen. Kitűnő pálya lenne az ipari a szorgalmas, törekvő kisebbségi ifjúságnak, ha . . .

Dehát itt a gazdasági válság, amely már úgylátszik állandósult. Annyira állandósult, hogy be kell rendezkednünk a tartós gazdasági depresszióra.

Egyik pályát sem lehet nyugodt lélekkel ajánlani mint olyant, amelyre a kisebbségi ifjúság teljesen rábízhatja jövőjét. Mindkét foglalkozási ágra rámondhatják a csüggedők: kilátástalan.

Melyik pályára lépjen tehát a kisebbségi ifjú? A felelet a mai körülmények között csak ez lehet:

Amelyikhez hajlama van. Más meggondolás, mérlegelés nem sokat ér a mai szeszélyes időkben. Azt végezze, amihez hajlama van, amin kedvvel, ambícióval dolgozik. (Sajnos, a mai időkben azt is nehéz, vagy sokszor lehetetlen keresztülvinni, hogy hajlama szerinti pályát válasszon az ember). S ha már a kedve szerint igazódott, akkor becsületesen, szorgalmasan dolgozzék, tanuljon, folyton képezze magát, mert minden foglalkozási ágban elsősorban a képzettség a döntő...

Tóth Bagi István

Sportproblémák

— Vázlat —

Az emberi testnevelés, a sport, az utolsó évtizedek alatt óriási léptekkel haladt előre a civilizált világ majd minden államában; épen azért jelentősége kilépett a nemzeti és helyi viszonyok köréből és testi — fizikai lényege mellett társadalmi — gazdasági jelentőséget nyert.

Igy tehát a szempont, mely szerint a sporthoz közeledni kívánunk, először is a szorosabb értelemben vett testnevelés kérdése. E szerint az egyes sportágakat külön vizsgálat tárgyává tesszük, megállapítandó, hogy melyek előnyösek a test fejlődésére és edzésére és melyek kevésbé előnyösek, vagy ártalmasak.

A vízisportok (úszás, vízipóló) a legjobban felelnek meg azon ideális követelményeknek, hogy a test úgyszólván minden izma részt vegyen bennük. Ámde nemcsak az összizmok aktív részvétele, hanem a test külön edzése a hideggel szemben szintén fontosán számba veendő, mert ezáltal bizonyos védekezést (prophylaksist) nyújt a hüléses megbetegedések ellen. A vízisportok földrajzilag bizonyos helyekhez vannak kötve (tenger-, folyó-, tópartok). Az utóbbi évtized alatt ezen a téren a vízisportok népszerűsítése, fedett uszodák építése stb. fontos fejlődést jelentenek.

A test számos izmait, de főképen az alsó végtagokét veszi igénybe a futbalsport. A belső szervek közül a tüdők és a szív teljesítőképességét fokozza.

A szabadgyakorlatok és a szertorna hasznosságát illetőleg a futbalsportot is megelőzi. Az utolsó években főképen a szabadgyakorlatok művelése terjedt el; nem kis mértékben járult ehhez a rádióstudiókban bevezetett tornaoktató és gyakorló órák, miáltal a rádióhallgató közönség szakszerű és könnyen hozzáférhető kiképzésben és gyakorlatokban részesül.

Az atlétikai sportágak (sikfutás, magasugrás, súlydobás, birkózás, boksizás stb.) a test bizonyos izomcsoportjainak fejlettségét fokozzák, ezen a téren azonban a rekordok felállítása a teljesítmények olyan felfokozását igénylik, amely már a hasznosságból